

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník I / Číslo 2

24.12.1995

Cena : 6,- Kč

"Dnes nabízená Boží milost nám už více nebude dána - bude, dá Bůh, nabídnuta jiná, ale ne už ta dnešní. Vám všem nejen bohatší Boží milosti k Vánocům i do nového roku, ale také otevřené srdce, které ji v každém okamžiku je připraveno přijmout."

otec biskup Josef Koukl

Z obsahu:

- Přání otce biskupa
(str. 3)
- Filipov - Lurdy na severu Čech
(str.4-5)
- Otevřen přesunutý kostel ze zatopených Flájí
(str. 6)
- Mělnické probošství
(str. 7)
- Co znamená slovo Charita?
(str. 8)
- Představuje farnost Všech svatých v Litoměřicích
(str. 11)
- Rozhovor: starosta orelské jednoty v Chomutově
(str. 12-13)
- Vzdělávání ve víře - ekumenismus
(str. 14)

Irské novoroční přání

Abys zůstal ušetřen každého utrpení - to ti nepřeji,
ani to, aby tvá další cesta byla samá růže
a aby po tvé tváři neskanula žádná slza
a abys nezakusil nikdy žádnou bolest -
ne, nic z toho ti do nového roku nepřeji.
Vždyť slzy očišťují srdce, utrpení zušlechťuje,
bolest a úzkost tě vedou do společenství s Marií
a Dítětem a jejich úsměv tě naplní důvěrou a útěchou.

MÉ PŘÁNÍ TOBĚ ZNÍ TAKTO:

Kež bys byl vděčný a povzdy uchovával ve svém srdci
drahocennou vzpomínku na dobré věci svého života,
abys vždycky statečně obstál ve své zkoušce,
když tvrdě spočine kříž na tvých ramenou,
když vrchol, k němuž nutno vystoupit,
se zdá nedosažitelný a světlo naděje mizí v tmách,
aby Boží dary v tobě rostly
a celý rok ti pomáhaly vnášet radost, sílu
do duší těch, ke kterým tě pojí láska,
abys vždy měl přítele, jenž je opravdový
a je hoden tvého přátelství, jenž ti dodá důvěry,
když ti síly slábnou a nedostává se ti světla,
abys vytrval vždy v bouřích a dosáhl tak výšin,
aby v radosti i bolesti provázel tě stále
láskyplný úsměv vtěleného Slova
a aby tě s Pánem pojila vždy vroucí láska,
jak On si to s touhou přeje - kvůli tobě.

Z diáře otce biskupa

23. 12. - 15,30 Charvátce, otevření kaple
24. 12. - 16,00 Litoměřice, mše sv. pro děti a mládež
- 19,00 Velemin - mše svatá
- 24,00 Most - mše svatá
25. 12. - 10,00 Litoměřice - pontifikální mše svatá
26. 12. - 10,00 Litoměřice - pontifikální mše svatá
27. 12. - 10,00 Litoměřice - setkání s jáhny a čekateli
31. 12. - 10,00 Litoměřice - pontifikální mše svatá
7. 1. - Essen, SRN - svěcen pomocného biskupa
13. 1. - 4,00 Filipov - poutní mše svatá
16. 1. - 18,30 Litvínov, Citadela - přednáška kardinála
Miloslav a Vlka

Romano Guardini:

Silvestr

Ze silvestrovského veselí vyzauje prapůvodní radost člověka, že ještě je naživu. Že se dožil nového roku. To by bylo v pořádku. Ale zaposloucháme-li se pozorněji, nemáme dojem, že je v tomto veselí ještě něco jiného? Správné veselí má za základ vážnost, kdežto v silvestrovském veselí, jak se zdá, je něco jiného, totiž obava.

Lidé, kteří o veselí silvestrovské půlnoci překročili hranici času, se bojí. Ale proč? Protože nechtějí pohlédnout do očí opravdovému konci. Ale ani opravdovému počátku. Pravý konec by vyžadoval dělat uzávěrku. Jakési ohlédnutí zpět, prověrku, hodnocení, jakési zúčtování před vlastním svědomím i před Bohem. A pravý počátek by měl být

něčím víc než pouhým napjatým čekáním, až ručička hodin bude na dvanáctce. Měl by být jakýmsi vyzbrojením pro nový život, přípravou na budoucí zkoušky, úkoly a osudy.

Nevím, v čem ty, milý neznámý čtenáři, nacházíš poslední smysl tohoto života. Zda, a to je rozhodující, věříš v Boha, anebo nevěříš. V Boha, o němž je řečeno, že je Počátek, z něhož vše pochází, a Konec, k němuž vše směřuje, v Boha, který všechno řídí. Nevím, jak o tom smýšlíš, a ani ti nechci nic namlouvat. Ale jednu věc snad mohu u každého předpokládat: že je s to v okamžiku, jímž končí rok a začíná nový, nejen v bujném veselí do nového roku proklouznout, ale zastavit se a zamyslet...

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze

Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství
Římskokatolická farnost,

Janov nad Nisou 41, 468 11, tel./fax. 0428/38 00 15

Řídí redakční rada,

šéfredaktor Luboš Růta.

Jazyková úprava: Dr. V. Fišerová

Tiskne: GLOS Semily

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

Distribuce: redakce.

Ročník I., číslo 2

Datum vydání: 24. 12. 1995

(uzávěrka příštího čísla 19. 1.)

Cena: 6,- Kč

Vánoční přání

Znovu, s neomylnou pravidelností, přibližují se svátky vánoční. Adventní očekávání je stále dychtivější, přibývá nejen světél na adventních věncích, ale i v oknech domů a ve výkladních skříních. Lidé se jakoby nemohou dočkat, už i vánoční koledy se ozývají. Čekání je považováno za něco nepříjemného, co by nemělo být. A přece většinu svého života strávíme čekáním - nejen v čekárnách lékařských ambulancí a nádražních budov, nejen na stanicích autobusů či před začátkem vyučování ve škole. Musíme trpělivě čekat i na záblesky Boží milosti, která je spojena vždy s časem. Dnes nabízená milost nám už více nebude dána - bude, dá Bůh, nabídnuta jiná, ale ne už ta dnešní. I tento čas přípravy na Vánoce má svou milost, která je dána jen letos. Jak ji využívám? Mám čas pro Pána, který přichází i znovu přijde? Vyprošuji Vám všem nejen bohatství Boží milosti k Vánocům i do nového roku, ale také otevřené srdce, které ji v každém okamžiku je připraveno přijmout.

V Kristu Váš

+ Josef Koucký

Zamyšlení nad tajemstvím

Jako děti, i my se o Štědrém večeru těšíme, že dostaneme skutečné dary. Dar narození Božího Syna je Boží nepřekonatelnou odpovědí na naše očekávání.

Když rozjímáme o daru Dítěte Ježíše, dostáváme novou dětinnou důvěru v prozřetelnost nebeského Otce. Léká nás sice způsob, jakým sám Vtělený Bůh přichází do světa: „A když tam byli, naplnil se její čas, aby porodila. A porodila svého prvorozeného syna, zabalila ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku pro ně nebylo místa.“ (Lk 2, 6 - 7). Ovšem tajemství Ježíšova narození nás učí důvěřovat v Boží prozřetelnost a hledat její projevy nečekanými způsoby. Pán se narodil v betlémské stáji, i my tedy můžeme očekávat, že odhalíme Boží působení v nenápadných věcech.

Pokora Bohočlověka při narození se projevuje již v okamžiku Vtělení, když věčné Slovo přijímá lidský život, jako je náš. Guerric z Igny moudře vysvětluje: „Dítě se nám narodilo a Bůh se vzdal svého majestátu, aby na sebe vzal nejen lidské tělo smrtelníků, ale i slabý věk dítěte.“ Maličkost dítěte pak slouží za základní model křesťanské dokonalosti. Sv. Terezie z Lisieux píše: „Nejsem schopna se bát Boha, který se pro mě stal tak maličkým ... Miluji ho ... protože on je celý láska a slitování.“

Tajemství Božího narození nás zvláště vede k úvaze, že chudoba ducha

zaujímá ústřední místo v životě křesťana. Cisterciácký kazatel Guerric z Igny se ptá: „Přeješ si vidět, jak se Bůh ponížil? Podívej se na něj, jak leží v jeslích.“ Protože Kristův život je vzorem pro jeho učedníky, křesťanská tradice dává přední místo chudobě ducha jako něčemu, co je pro Ježíšova následovníka nepostradatelné. Ctihodný Charles de Foucauld nás vybízí: „Čerpej s užitekem naučení, které Bůh poskytuje v jeslích; z jeslí Bůh volá: 'Chudoba!'“ A Ježíš vyhláší první blažoslavenství: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království“ (Mt 5, 3).

Sv. Ludvík M. Grignon z Montfordu nás vede k chápání, jak člověk, který žije chudobu ducha, nehledá žádné jiné zjištění než to, které dává Bůh. Sv. Terezie z Lisieux ráda opakovala prosbu sv. Bernarda: „Ježíši, co tě udělalo tak malým?“ Odpověď zní: Láska. Dítě Bůh nás může jen milovat. A opět jsme vedeni k Ježíši a Marii. Když se díváme na Matku a Dítě, zakoušíme novou důvěru v Boží Prozřetelnost, novou důvěru v Boží lásku a slitování s námi hříšníky.

(podle P. R. Cessario,
OP: *Perpetual Angelus*
připravil P. Filip Stajner,
OP)

Filipov - Lurdy severních Čech

Před 130 lety byla ve Filipově zázračně uzdravena šestadvacetiletá Magdaléna Kadeová

Filipov - Philippsdorf - nese jméno hraběte Filipa Zikmunda z Dietrichsteinu, zbožného a sociálně citícího šlechtice, který vlastnil Šluknovsko a tuto obec založil v roce 1681. V šedesátých letech minulého století ležel Filipov na samých hranicích tehdejšího saského a českého království, patřícího k říši rakousko - uherské. Filipov tehdy neměl vlastní kostel a byl přiřazen k Jiřikovu.

V domku č. 63, který patřil mezi nejmenší došková stavení v obci, se 5. června 1835 narodila Magdaléna Kadeová. Rodiče, jako většina lidí v tomto kraji, pracovali v zimě u tkalcovského stavu, v létě na poli. Magdaléna vyrůstala v chudobě, ale uvádí se, že měla pěkné dětství. Otec zemřel, když jí bylo 13 let. V 19 letech náhle onemocněla a její nemoc se rok od roku zhoršovala. Po smrti matky, která byla její trpělivou ošetřovatelkou, přijala pohostinství sourozenců Kindermannových ze sousedství. V prosinci 1865 ji bratr Josef, již zcela bezvládnou, přivezl na vozíku zpět domů.

Magdalénin stav byl beznadějný od února 1865, kdy se jí na hrudníku objevily hnisající a stále se rozrůstající vředy. V listopadu 1865 musela trvale ulehnout. Oba lékaři, kteří ji ošetřovali, prohlásili její nemoc za nevléčitelnou. Jak se dnes soudí, šlo patrně o druh rakoviny. Nemocnou pravidelně navštěvoval P. František Storch, kaplan z Jiřikova, který jí v jejím utrpení posiloval a doporučoval jí, aby se cele svěřila Panně Marii. 21. prosince 1865 jí udělil svátost pomazání nemocných. Nikdo nevěřil, že by Magdaléna ještě někdy opustila lůžko, čekalo se už jen na smrt.

Tak přišel 13. leden roku 1866, sobota, poslední den Oktávu Zjevení Páně. Den, kdy se ve čtyři hodiny ráno zjevila umírající Magdaléně Kadeové Panna Maria a vrátila jí úplně a trvalé zdraví. Podle pozdějšího svědectví samotné Magdalén, příbuzných i lékařů, to byl nejtěžší den za všechna ta léta nemoci, den, kdy trpěla přímo nesnesitelné bolesti. Byla velmi vysílená, téměř nic nejedla,

hlas měla tak slabý, že jí nebylo skoro rozumět. Večer u nemocné zůstala přítelkyně Veronika Kindermannová. Dívky nemohly spát, Magdaléna bolestí, Veronika z touhy ulehčit své přítelkyni. Kolem druhé hodiny Magdaléna Veroniku žádala, aby ji pokropila svěcenou vodou, že má nesnesitelné bolesti. Pak jí prosila: „Pomoz mi pomodlit se.“ Modlily se spolu, pak poslala Magdaléna přítelkyni spát. Vyčerpaná Veronika se natáhla na lavici u kamen, hlavu si položila na polštář vedle Magdalény. Kolem třetí hodiny sešel dolů dělník, který nahoře nocoval, aby se podíval, kolik je hodin, chtěl jít totiž do továrny dřív než obvykle. (Tento dělník pak rovněž vypovídal, že Magdaléna ještě v té době nařikala a sténala bolestí.) Veronika se lekla: „Co je?“ ptala se v polospánku. „To nic, to se dívá dělník na hodiny,“ odpověděla Magdaléna. Veronika opět usnula.

Přiblížila se čtvrtá hodina, ve světnici bylo pološero, svítila pouze slabá lampička. Magdaléna se pozvedla na posteli a s očima upřenými na obraz Panny Marie Bolestné, který visel ve světnici, se modlila. Náhle se obraz jako-by zevnitř prozářil, ve světnici začalo svítat, až bylo světlo jako

Co se dělo dál, nelze slovy postihnout. Je to zážrak Boží mocí a Mariiiny lásky, která se dotkla zkroušeného srdce otevřeného Božímu působení. Známe jenom výsledek tohoto tajemného setkání: úplně uzdravení těla a duše. Sama Magdaléna Kadeová o dva měsíce později vypovídá pod přísahou (z protokolu biskupské komise):

„Najednou bylo v místnosti světlo - jasnější než za dne. Závěs u postele byl rozhrnut. Polekala jsem se a začala jsem se chvět a trást. Štouchla jsem pravým loktem do Veroniky a řekla jsem jí: „Veroniko, vstávej, nevidíš, jak je tu jasno?“ Veronika seskočila s lavice a chytila mě, jinak bych ze samého strachu a rozechvění spadla z postele. Veronika řekla: ‘Ale já nic nevidím.’ U postele, na spodním konci, bylo stále jasněji a zářivěji. Před mou postelí stála postava, zářící bílým světlem se žlutou korunou na hlavě. Okamžitě jsem si pomyslela, že je to Matka Boží. ... Sepjala jsem ruce a začala se modlit: ‘Velebí má duše Pána, můj duch jásá v Bohu, mém Spasiteli!’ Po těchto slovech jsem slyšela hlas, neobvyklý hlas to byl, jiný, než jakým mluví lidé: ‘Mein Kind, von jetzt an heil-t's.’ (Mé dítě, od nyníška se to hoj!) - A v tom okamžiku postava zmizela a já jsem už necítila žádnou bolest.“

„Od tohoto okamžiku jsem byla i uvnitř zcela bez bolesti. Cítila jsem se plná síly, že bych mohla dělat jakoukoliv práci. Sejmula jsem náplast. Na náplasti bylo vidět mnoho hnisu, na těle žádný. Na prsou zůstalo vlhké místo, velké jako feník.“

(podle publikace
Filipov - Philippsdorf 13.1.
1866)

Mozaika z milostné kaple ve Filipově

za nejjasnějšího dne ...

Duchovnímu správci farního obvodu Jiříkov, do kterého Filipov patří, P. Antonínu Hladkému SDB jsme položili několik otázek:

Mariánské zjevení ve Filipově se událo již před 130 lety. Konaly se poutě po celou tu dobu?

Poutě začaly prakticky hned po zjevení, když lidé navštěvovali dům, kde žila Magdaléna Kadeová a potom pokračovaly - pokud víme - i v době okupace, protože místo leží velmi blízko hranic a doposud přichází velká část poutníků z Německa. V době totality byly pouze asi dva měsíce u kostela udělány zátarasy, jinak se v poutích pokračovalo.

V této farnosti jsou saleziáni tradičně nebo kdy sem přišli?

Saleziáni jsou tu vlastně poprvé. Předtím duchovní správu zajišťovali diecézní kněží, ovšem byli tu také redemptoristé v klášteře, který byl hned vedle baziliky. Poslední redemptoristé odešli kolem r. 1950. Po roce 1989 se kláštera zřekli ve prospěch diecéze, ovšem zůstal zatím domovem důchodců a ještě nejméně po deset let jím bude.

Bazilika Panny Marie ve Filipově

Jak poutě do Filipova vypadají teď v posledních letech?

Pokud se jedná o Čechy a Moravu, přicházejí poutníci z různých krajů. Letos zvlášť bylo několik krásných poutí. Jedna přijela až od Hranic a přijeli i s hudbou. A to byla tedy opravdu pout' - autobus nechali stát kousek dál a šli průvodem do baziliky. Více poutníků jezdí z Moravy než z Čech a z velké části jezdí Němci. Většinou se ohlásí předem a my tam na ně pak čekáme nebo přijedou na faru a my pak jedeme s nimi. Jsme tedy k dispozici na mši svatou a snažíme se poutníkům vyhovět tak, jak si přejí.

Jak probíhá hlavní pout' na výročí zjevení 13. ledna?

Když jsme tu před pěti lety natupovali, tak ta první pout' byla zvlášť velkolepá (při ní jsme se také poprvé na tomto místě setkali s otcem biskupem). Ta pout' začíná vlastně už den předtím - 12. ledna odpoledne v 17,00 hodin mši svatou. Pak přicházejí poutníci, bazilika i kaple jsou otevřeny a jsou k dispozici po celou noc. Ty první roky, když přijela mládež, tak si vzali na starost celonoční program. O půl čtvrté ráno je slavná mše svatá, kterou od té doby mívá každý rok náš otec biskup. Každý rok zde bývá nejméně 40 kněží, kteří s otcem biskupem koncelebrují. Po této mši svaté je takové pohoštění, kdy je možné s otcem biskupem pár chvil ještě strávit. Pak opět přijíždějí poutníci a v devět hodin je další mše svatá, většinou v němčině, potom o půl jedenácté dopoledne česko-německá mše svatá, od-

poledne ve dvě hodiny svátostné požehnání a v pět hodin je pak zakončení hlavní pouti a zároveň začátek celotýdenního setkávání v milostné kapli, které pokračuje až do 20. ledna každý den v 17 hodin.

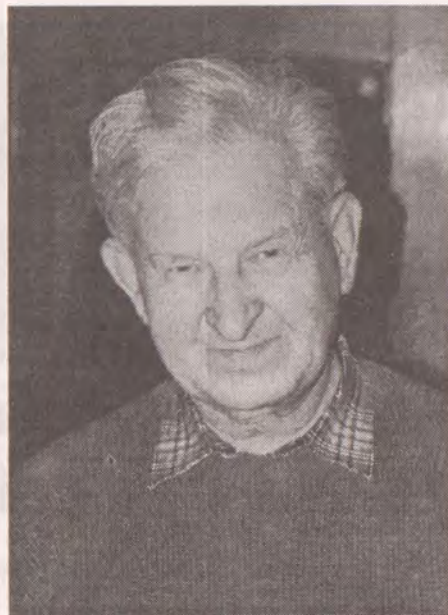
Němečtí poutníci jsou většinou zdejší krajané?

Přicházejí hlavně pamětníci, kteří zde byli, ale i z okolních krajů. Loni bylo překrásné setkání - další pout' bývá kolem 24. května. Setkali se zde drážďanský biskup s naším litoměřickým a po celé dva dny byly otevřené hranice. Bylo to takové rodinné setkání, které bylo pro nás velkým povzbuzením.

Jak vypadá život zdejších farností kromě poutníků?

Je to velice náročné. Přímo v Jiříkově je nejméně polovina obyvatel Romů. Naši lidé od nich mají určitý odstup, což je zapříčiněno tím, že zde je mnoho krádeží a násilností. V neděli na bohoslužbách bývá tak kolem padesáti lidí, v zimním období asi dvacet. Na škole jsme měli vloni dvě děvčata. Letos jsme byli několikrát ve škole a prosili jsme pana ředitele, aby to ohlásil - pak jsme se dozvěděli, že to vůbec nehlásil. Nabídlí jsme tedy, že každou sobotu dopoledne jsme k dispozici na výuku, ale také se nikdo nepřihlásil. Spíš je vina v rodičích, kteří nemají zájem a dětem nedovolí přijít. Ani na obecním úřadě nemáme velkou podporu. Tento kraj byl silně komunistický a pozůstatky se stále projevují. Snad toho už jsme docílili, že když pozdravíme, tak nám odpoví. Jinak nelze říci, že by to byli lidé zlí, ale strašně neteční.

Jaké máte plány do budoucna?

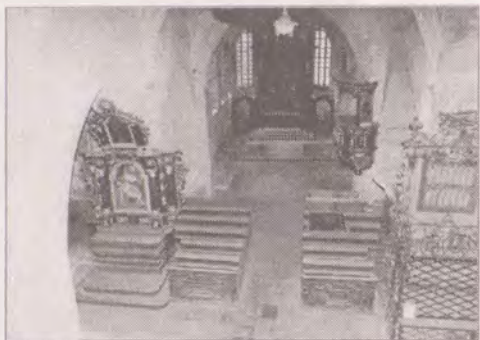
P. Antonín Hladký SDB

Protože tvoříme jakousi komunitu saleziánů, na přání našeho provinciálního představeného se máme asi do dvou let soustředit v Rumburku na faře, kde by mělo být takové naše středisko, odkud budeme spravovat všechny farnosti, které nám přidělí otec biskup - především Šluknov, Jiříkov, Rumburk, Rybníště, Filipov ... Pokud jde o Filipov, chtěli bychom zkvalitnit naše služby - je tam tzv. středisko mládeže, které není tak využito, jak jsme si představovali. Protože Filipov je takovým duchovním centrem tohoto kraje, chtěli bychom středisko využívat především po stránce duchovní (duchovní obnovy pro mládež, setkání, poutě atp.). Chtěli bychom, aby tam vždy jeden z nás udržoval celodenní službu. V Rumburku se chceme věnovat také mládeži, po tom toužíme a proto jsme vlastně jako saleziáni tady.

Chtěl byste ještě něco dodat?

Chtěl bych poděkovat, že můžeme i skrze časopis ZDISLAVA šířit slávu Panny Marie, skrze kterou se vytváří společenství a prostředí k setkání s Kristem. A to má budoucnost, ať přijde cokoli.

Děkujeme za rozhovor.

Kadaň: vysvěcen kostel 14 sv. Pomocníků

V sobotu 18. listopadu 1995 byl kadaňský kostel 14 sv. Pomocníků vysvěcen naším biskupem - otcem Josefem Kouklem - za účasti shromážděné místní církevní obce.

Někdy v polovině 14. století, v době zmatků a morových ran, začala křesťanská západní Evropa uctívat 14 svatých Pomocníků v nouzi. Byli jim zasvěceny stovky kaplí a kostelů, vznikala četná poutní místa. Nejvýznamnějším a evropsky proslulým poutním místem sv. Pomocníků je bavorské Vierzenheiligen (u Bamberku).

V Kadani, v městě na západě naší diecéze, se nachází kostel zasvěcený rovněž těmto světcům. Kaple 14 sv. Pomocníků se zde zmiňuje již roku 1450. Tehdy míšeňský biskup Theodorich udělil svou listinou odpustky všem jejím návštěvníkům. Roku 1452 pobýval v Kadani italský františkán sv. Jan Kapistrán. Ten posvětil zázračnou studnu u kaple a snad sem i přivedl

první františkány - observanty. S těmi je historie tohoto místa svázána až do roku 1950. Bratři byli vyhnáni, cenná klášterní knihovna rozchváčena, vnitřní vybavení zničeno nebo rozkradeno. Dnes kostel i s bývalým františkánským klášteřem patří opět svému majiteli - nám křesťanům katolické církve. Celý komplex je rekonstruován za vydatné pomoci ministerstva kultury a města Kadaň. Ovšem nejtěžší práce, t.j. vybudovat zde duchovní a kulturní centrum okolního kraje, nás teprve čeká. První kámen do mozaiky, jejíž celkový obraz zatím jen tušíme, byl již zasazen.

Mše svatá bude v nově otevřeném kostelíku sloužena vždy jednou měsíčně. Ve společenství sv. Pomocníků chceme v tomto chrámu vzdávat hold Stvořiteli veškeré krásy, všeho dobra a lásky.

Petr Hlaváček - Kadaňský farní obec Kadaň

Knihovna na faře také pro veřejnost

Na arciděkanství v Mladé Boleslavi zpřístupnili široké veřejnosti knihovnu, o kterou pečuje společenství mládeže.

Od září loňského roku je farní knihovna přístupná veřejnosti, především středoškolským a vysokoškolským studentům. Dohromady knihovna obsahuje kolem 1000 svazků a je průběžně doplňována o nové knihy. Kromě knih zde půjčují i magnetofonové kazety a videokazety.

Otevřen přesunutý kostel z Flájí

Roubený kostel sv. Jana Křtitele z roku 1681, který byl v sedmdesátých letech přestěhován z původního - dnes přehradou zatopeného - místa ve Flájích do Horního Jiřetína na Mostecku, byl po rozsáhlé rekonstrukci v pátek 24. listopadu znovu otevřen.

Při této příležitosti se zde sešli významní církevní a státní představitelé - otec biskup Koukl, chomutovský vikář P. Kozár, opat cisterciáckého kláštera v Oseku P. Bernhard Thebes, přednosta okresního úřadu v Mostě, starostové českých i německých příhraničních obcí, zástupci kulturních institucí, ale i řada obyvatel včetně několika těch, kteří zde strávili své dětství a po válce byli odsunuti do Německa.

V samotném kostele je dnes instalována stálá expozice o způsobu života obyvatel Krušnohoří v minulých staletích. Zároveň je prostor přizpůsoben k tomu, aby zde příležitostně mohly probíhat bohoslužby.

Bc. Petr Kolář

Policie zadržela v kostele hledače pokladů

Policisté zadrželi v barokní bazilice v Hejnicích na Liberecku invalidního důchodce z Polska.

Podářilo se jim muže přistihnout při činu, protože ho prozradilo bezpečnostní zařízení. Cizinec proboural zeď, vylomlil dvoje dveře a dostal se až do věže. Policistům musel při zatýkání pomoci služební pes, neboť muž v tmavých uličkách baziliky nemohl najít. Polák se začal hájit tím, že nepřišel krást, ale hledat mapku pokladu. Tam má podle jeho slov cenu mnoha milionů korun.

Bájný zlatý poklad, který se cizinec snažil nalézt, leží podle jeho výpovědi na nezná-

mém místě v jednom hradě v Polsku. Tvrdil, že mapku s popisem, jak k němu proniknout, v bazilice ukryli na konci druhé světové války fašisté prchající z Polska přes Hejnice před postupujícími rudoarmejci. Pověst o pokladu je mezi místními lidmi známá, ale historicky není doložená.

Návod, jak v Polsku najít poklad, cizinec v kostele, který patří mezi nejvýznamnější památky severních Čech, nenašel. Vyšetřovatel ho však začal stíhat, protože při násilném vniknutí do baziliky poničil majetek za zhruba čtyři tisíce korun.

(podle MF Dnes)

Farní společenství Jiříkov-Filipov

Společenství se pravidelně setkává i mimo kostel na konci každého měsíce.

Při té příležitosti často v některé rodině oslavíme svátek či narozeniny některého člena naší farní rodiny i duchovních otců. Na setkání však nejen oslavujeme, ale i rozmlouváme o svých problémech. Otec Dvořák má vždy připraveno duchovní slovo - asi od srpna vždy rozebírá jednu kapitolu z nového Katechismu katolické církve. Každý pak může vyjádřit své připomínky nebo se na cokoli zeptat.

P. Hladký nás zase seznámí s hospodařením naší farnosti nebo s životem a novotami ve farnosti, s plánovanými změnami apod. I P. Rösch a P. Holík si připravují připomínky a informace.

Když máme setkání na faře v Jiříkově, promítá nám P. Antonín nějakou kazetu, např. život P. Damiána De Veuster (u příležitosti jeho blahorečení) nebo setkání Sv. otce s mládeží na Sv. Kopečku.

Tentokrát naše společenství navštívil už sv. Mikuláš a jeden anděl (čerta k nám nepustili), který nám rozdál dárky, za které jsme poděkovali modlitbou. Kněží farnosti dostali od Mikuláše maxi punčochu, která by se jim za okno ani nevešla, ale vyvolala veliké veselí u všech přítomných, protože z něho vykukovala rohatá hlava čerta a v punčoše nechybělo ani pověstné uhlí.

V.D.

Mělnické probošství po 1000 a 100 letech

V letošním roce si připomínáme v naší mělnické farnosti dvě významná výročí vztahující se k dějinám hradu a kostela sv. Petra a Pavla, který tvoří dominantu našeho města nad soutokem Labe a Vltavy.

První výročí nás přeneše na úsvit křesťanství v Čechách do doby knížete Boleslava II. a jeho manželky Emmy, která dala přestavět staré hradiště Pšov, rodiště sv. Ludmily, v kamenný hrad Mělník. Razila zde vlastní mince, denárky s nápisem EMMA REGINA - CIVITAS MELNIC. Poprvé se tak nezvratně dokládá existence hradu Mělníka. Na základě celé řady indicií je možné souhlasit s Františkem Palackým, že Emma založila vedle hradu též kapitolu při chrámu zasvěceném tehdy jen sv. Petru. Víme, že prvním známým proboštem mělnické kapituly byl Šebf, kterému roku 1125 věnoval svou proslulou kroniku Kosmas. Z posloupnosti podpisů na důležitých listinách vydaných za arcibiskupa Arnošta z Pardubic je však patrné, že mělnický probošt je uváděn před staroboleslavským. Tomuto pořadí odpovídaly též chórové lavice (stallum) ve svatovítském chrámu. Založení kapituly ve Staré Boleslavi známe - je jím rok 1046. Litoměřická kapitula sv. Štěpána je z roku 1057, vysehradská právě slaví 925 let od svého vzniku. Ale vraťme se na Mělník. Nelze

nepředpokládat, že tak zbožná kněžna, jakou byla Emma, by neměla u svého hradu, který byl jejím věnným sídlem, kostel. Pocházela totiž z Burgundska, kde křesťanství zapustilo hlubší kořeny již dříve. Byla manželkou knížete, jenž proslul založením pražského biskupství (973) a dalších klášterů. Emma, známá ctitelka sv. Václava, mohla nejspíše z titulu svého postavení učinit tak bohatou nadaci k založení mělnické kapituly.

Stál-li při založení kapitulního kostela, což lze vzhledem k podobné situaci při zakládání břevnovského kláštera předpokládat, biskup sv. Vojtěch, musilo se tak stát do jeho odchodu z Čech roku 995.

Mělnické probošství, z něhož vyšlo pět budoucích biskupů či arcibiskupů, zaniklo v husitských válkách.

Druhé výročí mělnického probošství máme již doloženo zcela přesně. 25. června 1895 obnovil probošství, nyní již bez kapituly, papež Lev XIII. Stalo se tak listinou zvanou breve na žádost městské rady Královského věnného města Mělníka a za podpory litoměřického biskupa Emmanuela Schöbla. Prvním proboštem s právem infulií byl tehdy ustanoven dosavadní mělnický děkan Josef Bernat.

František Purš

Když se kdysi dávno kreslily mapy dalekých krajů, ulehčovali si jejich tvůrci práci tím, že neprozkoumaná území nechali bílá a do této bílé skvrny napsali „Hic sunt leones“ - zde jsou lvi. Vzpomněl jsem si na tuto praxi, když se mi nedávno dostala do ruky Katolická ročenka 1995, vydaná Karmelitánským nakladatelstvím. Na konci této knihy, v tabulkách a přehledech, jsou dvě mapky, které znázorňují počet katolíků na území České republiky. Ta spodní mnou doslova otřásla. V místech, kde se rozkládá litoměřická diecéze, je bílá skvrna. Hic sunt leones. Samozřejmě vím o stavu religiozity v naší diecézi;

HIC SUNT LEONES

ale takhle „polopaticky“ si to najednou člověk uvědomí podstatně razantněji.

Mladých lidí mezi 15 a 30 lety má naše diecéze hrubě odhadnuto kolem 350 tisíc. Na pravidelná diecézní setkání jich jezdívá kolem 350. Tedy **jedno promile!** Samozřejmě setkání se neúčastní všichni aktivní mladí katolíci, přesto nám zbývá nepřehlédnutelné kvantum mládeže, které nikdo nezvěstuje evangelium.

Můžeme se tomu divit, nebo se nad tím pohoršovat; ani jedno ani druhé však situaci nespraví. Zřejmě jediným způsobem, jak s tím něco udělat, je modlit se a hlásat radostnou zvěst všem lidem kolem sebe. V dekretu II. Vatikánského koncilu „Apostolicam actuositatem“ se píše: „*Apoštolát, který mají konat jednotlivci a který bohatě vyvěrá ze*

(Dokončení na další straně) ⇨

Vánoční koncerty v Liberci - Ruprechticích

24.12. - při půlnoční - Rybova vánoční mše
25.12. v 19,00 hodin - vánoční koncert sboru Collibet
26.12. v 17,00 hodin - vánoční koncert sboru Ještěd a Lesněnky
29.12. v 17,00 hodin - koncert pražské skupiny Ztracená kapela

života opravdu křesťanského, je počátkem a podmínkou každého apoštolátu laiků... a nemůže být ničím nahrazen. K tomu apoštolátu... jsou voláni a zavázáni všichni laici v jakémkoli postavení...“ A nejlepším apoštolátem je příklad vlastního života. Můžeme hlásat evangelium ohnivým řečením na ulicích, či chodit po bytech, ale nesvědčíme o Kristu pravdivě, jestliže nesvědčíme vlastním životem.

Papež Jan Pavel II. nás neustále vyzývá k nové evangelizaci. A žádá zvláště mladé lidi, aby „hlásali evangelium ze střeš“. Aby se nestyděli za Krista před svými spolužáky či kamarády. Ostatně Kristus nám to přece říká sám dostatečně jasně: „Kdo mě zapře před lidmi, toho i já zapru před svým Otcem v nebi.“

Jen na nás záleží, jestli území litoměřické diecéze zůstane bílé. Jestli na jeho mapu za pár let napíšeme „Zde žije Bůh“ nebo zda tam i nadále zůstane ono „Hic sunt leones“.

Petr Kubias

*Obraz jesliček je kouzelný!
Ale to, co nám toto maličké
betlémské dětátko chce
říci, je velmi vážné:
„Přišel jsem, abych
sloužil.“ Proto si každý,
kdo stojí před jeslemi, musí
uvědomit, že i jemu patří
Pánova slova:
„Kde jsem já, tam musí být
i můj služebník.“ Kdo
přichází k jesličkám, musí
ve svém nitru stát na
nejnižší pozici jako Kristus:
„Já jsem mezi vámi jako
ten, kdo slouží.“ Jinak
z Vánoc nepochopí nic.
Alfred kard. Bengsch*

Co znamená slovo Charita?

Dobročinná pomoc každému, kdo se dostal do tělesné nebo duchovní nouze bez ohledu na rasu, náboženské vyznání a politickou příslušnost.

V dobách totalitního režimu byla i Charita zdeformovaná a neplnila své skutečné poslání. Snažíme se proto o její obnovu a chceme, aby její činnost byla skutečně smysluplná a všeobecně prospěšná.

Čím můžete pomoci dílu Charity?

- modlitbou a obětováním svých bolestí a trápení
- službou bližním ve svém nejbližším okolí
- organizováním dobročinných akcí a účastí na nich
- propagací jednotlivých projektů
- hledáním sponzorů mezi podnikateli
- finančním příspěvkem
- odkazem majetku

Činnost charity v litoměřické diecézi

V současné době působí v naší diecézi 13 farních Charit (Děčín, Chomutov, Jablonec n.N., Jirkov, Liberec, Libochovice, Litoměřice, Lovosice, Mladá Boleslav, Most, Rumburk, Ústí n.L., Žatec) a 4 oblastní Charity (Frýdlant v Č., Chrastava, Mšeno u Mělníka, Sobotka).

Oblastní Charita Sobotka provozuje v zrekonstruované budově bývalé fary v Libošovicích pension, ve kterém je poskytována péče 11 starým a osamocným ženám k prožití klidného stáří. V současné době se pension rozšiřuje o přístavbu, jejíž náklady jsou vyčísleny ve výši 3,900.000,- Kč. Mimo to má OCH Sobotka

ještě mnoho dalších činností. Vše se děje především díky aktivitě vedoucí OCH Sobotka Libuše Kollové.

V Chrastavě uvedla OCH do provozu pension sv. Vavřince, který je domovem pro 17 seniorů a nachází se v prostorách farních budov. Vzhledem k prostorovým možnostem a potřebnosti uvažuje vedoucí OCH a zároveň vedoucí pensionu paní Pavla Zbrojová o jeho rozšíření.

Charitní ošetřovatelská a pečovatelská služba (CHOPS) má svá střediska v Litoměřicích, Mladé Boleslavi, Chomutově a Děčíně. Pracuje v nich celkem 61 sester, které se starají o cca 500 nemocných a potřebných. Na doporučení ošetřujících lékařů poskytují zdravotnickou a částečně i pečovatelskou službu pacientům v rodinách a mimo to pomohou těmto lidem ve vážných životních situacích navázat potřebný kontakt s knězem.

Při CHOPS Litoměřice je zřízen denní stacionář pro seniory. CHOPS v Děčíně je zařízením FCH Děčín, ostatní střediska převzala pod svou správu DCH Litoměřice. Pro tato zařízení přispívá DCH finančně i materiálně na rekonstrukci budov a vybavení. Ostatní FCH a OCH se dle svých možností zaměřují na provoz šatníků, pořádání sbírek, poutí a zájezdů, dále na pomoc duchovnímu správci při úklidu fary a kostela, odvoz starých lidí na bohoslužby, vyhledávání potřebných a zprostředkování pomoci pro ně, pomoc uprchlíkům v naší diecézi apod. Někteří vedoucí FCH nebo OCH

jsou členy sociálních komisí při místních či městských úřadech.

Při DCH Litoměřice je v provozu šatník, ze kterého je poskytována bezplatná materiální pomoc potřebným rodinám i jednotlivcům - v roce 1994 to bylo 282 rodin a v letošním roce je to ještě o něco více. Z tohoto zdroje jsou rovněž zasílány balíčky vězňům - za rok 1994 bylo odesláno 158 balíčků. Služby v šatníku zajišťují dobrovolné pracovníce DCH a FCH Litoměřice. Další dobrovolnice připravují a posílají balíčky do misí.

DCH pořádá několikrát ročně exercicie pro různé skupiny zájemců a 1x nebo 2x ročně setkání zdravotníků spojené s duchovní obnovou. Některé aktivity může DCH uskutečňovat pouze díky darům německé Charity a německých věřících. Snažíme se získávat pomoc i od českých sponzorů a obracíme se i na věřící naší diecéze, jelikož s pomocí zahraničí nemůžeme natrvalo počítat - jejich pomoc je potřebnější v zemích, kde lidé umírají na následky války, nemocí a hladu.

Růžena Kavková

Neklid lidského srdce vůči Bohu

Člověk, který hledá pravdu, nutně narazí na náboženskou otázku. Člověk je bytost věčně hledající, věčně se tážící a věčně o něco usilující. Všechno ho láká, ale nic nemůže nasycit jeho hlad po štěstí. Stále usiluje víc a stále nalézá nové možnosti.

1. Člověk klepe svou touhou po poznání na všechny zavřené dveře. Stoupá stále výš, k pramenům, až k základu všeho. Tak se dere přes nahodilé věci až k transcendentnímu, nutnému. Pro tuto vlastnost našeho ducha končí naše hledání pravdy až u zdroje vši pravdy, u poznání absolutna: otázka po pravdě je v zásadě otázkou po Bohu.

2. Člověk je disponován, zaměřen na nekonečno. Nehledá jen poslední příčiny, ale i poslední cíl, v němž všechno dochází naplnění. Stojí totiž v silovém poli nepřekonatelné přitažlivosti. Získává někdy bolestné zkušenosti, že gravitační střed jeho dynamického neklidu není v konečném, že nic konečného ho neuspokojí. Pozemské hodnoty mají pro nás cenu jen tehdy, jsou-li stupňovitě uspořádány. Stanou-li se konečnou zastávkou, ztrácejí cenu, protože přestávají být řetězem, vedoucím k absolutnu.

a) Pozemské hodnoty jsou nedostatečné, protože jsou pro nás jen částečnou hodnotou. Jsou omezené. Jsou kapkami spěchajícími k moři.

b) Pozemské hodnoty nemají jen mezery. Mají i pozitivní nedostatky, které nás zarážejí. Všechny květy země jsou pokryty prachem. Jejich plody chutnají trpce. Lpí na nich pozemská tíže. I při skutečňování pozemských hodnot se mísí světlo se stínem, ide-

ální snaha se zklamáním. Zážitek tragiky, zklamání, zoufalství - to jsou důkazy jejich nedostatečnosti. Tyto záporny jsou i mocnými popudy pro člověka, aby se je snažil překonat.

c) Konečně nad každou pozemskou hodnotou stojí zánik a smrt. Přitom nejbolestnějším ostnem smrti není úzkost před smrtí. I když po ní člověk někdy touží, jako po vysvobození, přesto smrt klade otázku, jaký smysl má život. Neexistuje-li za smrtí nic dalšího, co by sloužilo životu, v němž by našel své splnění, čemu člověk může věnovat svůj život, pak ztrácí svůj smysl nejen smrt, ale i život. Právě ideální člověk se brání věřit, že smrt je koncem všeho, protože tím by byl život nesnesitelný a nesmyslný. Člověk je nucen, nepronikne-li k absolutnu, zabsolutizovat a zbožstit své životní cíle.

3. Tento rozměr hloubky lidského bytí je zakotven v lidské osobě. Člověk, který se rodí jako smrtelný a je narozen do pomíjivého světa, usiluje - nevzpírá-li se křečovitě nejvnitřnějšímu rysu svého bytí a všem svým vitálním vlohám - o nepomíjivé a věčné. Má nekonečnou přijímací schopnost srdce, a je proto naplněn věčnou touhou. Ta nesměruje do šíře, ale vzhůru. Nehledá více, ale jiné. Touží po překonání pozemských horizontů, hranic mezi konečným a nekonečným, mezi svatým a profánním. Odpověď na hádanku, co je člověk, lze najít jen v Bohu. Kdekoli jde o člověka, tam nakonec jde o Boha, od něhož lidský duševní a mravní život dostává sílu, oporu a orientaci. Opravdu lidské

zazáří tehdy, když pouze lidské je překonáno. Naše duše i tělo chce nesmrtelnost. Člověk je bytost otevřená vzhůru, a proto se musí vzhůru otvírat. Ztráta Boha připravuje život člověka o jistotu a smysl a často zapříčiňuje i duševní onemocnění. Psychoterapeuti uznávají náboženské kořeny mnohých duševních poruch.

4. Náboženský rys lidského srdce nevychází z potřeby, kterou by si člověk sám stanovil, ale je oslovením Božím. Víra v Boha není vycpávkou mezer našeho vědění, neklid lidského srdce není projevem strachu či slabosti nebo sobectvím, ale je výrazem nejvyššího závazku a zodpovědnosti. Nezáleží na tom, je-li pro nás zátěž či obšťastněním. Uznání Absolutna nesnáší podmínku. Tu nejde o přání, jež bychom chtěli přijmout, ale o povinnost, která nás staví pod zákon věčně platné, poslední, svaté Hodnoty. Absolutní Hodnota na nás klade požadavky dříve, než my na ni. Bůh žádá naše osobní rozhodnutí. Záleží na naší ochotě, na našem obejmutí, na našem láskyplném vydání se. To je odpovědnost člověka, jíž se nemůže zbavit. Je sice jeho věcí, jak se rozhodne, ale ne zda se chce rozhodnout. Musí se rozhodnout, volit mezi oddáním se a vzdorem. Náš postoj není vyjádřen jen činem, ale i odmítnutím činu, nejen naším vyznáním, ale i mlčením. Ale i útěk před odpovědností je odpovědí Bohu, i když tou nejhorší. Vlažní, nezúčastnění, věčně neutrální se Bohu oškřívají.

(zpracováno podle fundamentální teologie)

P. Petr Kubíček

O koledách

G.K. Chesterton

... V těch písních je úžasná, doslova gigantická vitalita, kterou nikdy nenalezneme v moderní mravoučné náboženské poezii, nebo jen zřídka u lidí se stejnou uměleckou tradicí.

Dobrá novina se v nich jeví nejen jako novina skutečně dobrá, ale také skutečně nová. Doprovází ji volání, ne pouhé sborové blahopřání, jako je tomu při nějaké obvyklé oslavě. Jedna z anglických koled má víceméně nic neznamající, poněkud drsnější refrén: „Ha hou!“ I po půl tisíciletí, když to čteme vytištěné v knize, není možné se ubránit určitému dojmu, že slyšíme hlaholné, byť dálkou poněkud oslabené zájásání jakéhosi bodrého pastýře ze vzdálených kopců. Pokud se dnes ta koleda zpívá, její refrén se uvnitř nezpívá příliš nahlas.

Nebudu se zde pokoušet zamyslet se nad tím, proč středověká koleda, na rozdíl od současné duchovní písně, dosáhla rezonující kvality onoho výkřiku. Přikláněl bych se k názoru, že částečně bylo tak proto, že lidé doopravdy věřili, že je nad čím jásat. Duch vánoc je ale dozajista v těchto písních přítomen více než v jakémkoliv jiném literárním díle, které od té doby vzniklo.

A jestliže mi dobrý vkus brání v tom, abych se vyjádřil v termínech teologických, omezím se na to, že silným hlasem zvolám: „HA HOU!“

Bozkovská křtitelnice

Od Semil kolem Čtrnácti pomocníků a Sejkorské kapličky přes hluboké údolí k Bozkovu (dnes známému i jeskyněmi) jdeme do prudké stráně, na jejímž vrcholu stojí poutní i farní kostel, sídlo Královny hor, který je zasvěcen Navštívení Panny Marie. Barokní svatyně byla spravována panem farářem Hofmannem. V Bozkově se zpívalo. Kolem pana faráře se utvořila skupina ministrantů, z nichž už někteří odpočívají na svatém poli, sám farář také, ale daleko odtud. Jozífek, jediný kněz z tehdejší skupiny ministrantů, jejichž podoby jsou vyryty do skleněných výplní dveří, na vozíku slouží sestřím Boromejkám v Albrechticích. Svými chlapeckými hlasy vítali kdysi ministranti poutníky. „Vítejte, vítejte, vítejte nám, vítáme vás k nám, vítáme vás k nám.“ A poutníci přicházeli v hustých zástupech od Železného Brodu přes Spálov, z Jesenného, kam je dovezl vláček, mířící dál ke krkonošským velikánům.

Dnes vám chci připomenout tamní křtitelnici. Pan farář Hofmann ji dal zbudovat na místo staré, rozpadávající se, která už těžko mohla být nazvána křestní studánkou. Ta dnešní, a to vás asi mnohé překvapí, byla vytvořena podle veršů básně ze sbírky Trojzpěvy V. Renče. Kalichový zvonec ze světlého mramoru, uzavřený stříbrným víkem, na které právě dosedá svatodušní holubice.

„Zvon, který na své srdce čeká, na srdce lačné, na člověka, jenž teprv

propůjčí mu hlas, až začne počítati čas. A vidím bábu, - jsem to já, koho to na svém lokti chová? Tvář drobnou barví do nachova andělé z oken, Maria. A kdo se to zde ještě tísni? Hle, holubice, dcera písní, na křtitelnice sedla kraj a křídlem odhrnula ráj.“

Podle těchto a ještě dalších veršů „Ódy na starou křtitelnici“ z Renčovy sbírky „Trojzpěvy“ dal pan farář zhotovit z mramoru a stříbra křtitelnici, nad níž křestní kapli na zdi uzavírají barokní sošky, představující Kristův křest v Jordánu. A když už všechno bylo obnoveno, pozval pan farář básníka, přivedl ho sem a svými kněžskými slovy otevíral pohled toho, který svým slovem, posvěceným inspirací, dovedl se později dotknout tolika srdcí třeba jen v Popelce nazaretské, v Loretánském světle či v Pražské legendě. (V příštím vydání Trojzpěvů Václav Renč již připsal pod název básně „Óda na starou křtitelnici“ jméno: P. Josefu Hofmannovi.)

Pěku, až o svátku Křtu Páně usedneš za bozkovské varhany a ponoříš se do jejich tónů, vzpomeň na pana faráře a jeho přítele Václava Renče, na Jozífka v Albrechticích, na Knoflíky s Jirkou Lampou, na brácha z kovárny, na Šetka a můžeš i na mmě a ostatní. Pěku, nezni ti v duši nápěv loučení se s poutníky?“ Loučí se Bozkov s dítky svými, jděte s Pánem Bohem. Matička Boží provázej vás cestou, jděte s Pánem Bohem. Pán Bůh vás provázej!“

J.H.

Pojďme spolu k Betlému

„Dívám se z dálky, a hle, vidím přicházet Boží moc jako mrak zahalující celou zemi, vyjděte mu naproti.“ Slova 49. žalmu, zvolená do liturgického textu první adventní neděle, smísíme se slovy českého poety, národního umělce, soboteckého Fráni Šrámka, dávno už odpočívajícího na hřbitově pod Humprechtem. Ten nazval svou báseň „Prosinec“.

„Po sněhu půjdu čistém, bílém, hru v srdci zvonkovou, vánoční země je mým cílem.“

Dva básníci si podali ruku: Žalmista s naším sousedem co do místa i do času. Desetiletí či pár kilometrů, všechno je to jak včera a právě tady - doma. Ten předvěký, ten mluví do dálky a jeho poselství je přec tak shodné se Šrámkovým, které pokračuje:

„Až hvězdy vyplovou, tu budu blízko již a budu ještě blíž, až lesní půjdu tmou.“

Měsíc od vyjití prvního čísla ZDISLAVY nás přivádí k Betlému. Na cestu nás v Denní modlitbě církve vyzval svatopisec: „Vyjděte mu naproti“. Náš sobotecký básník prozrazuje cinkot zvonku ve svém srdci a po sněhobílém koberci za svitu hvězd se vydal na tu cestu touhy po setkání s cílem.

„Tu ztichnu tak jak housle spící a malý náhle, dětinný a v rukou žmoule beranici, včarován v ticho mýtiny, tu budu blízko již a budu ještě blíž, svých slz až přeždu bystriny.“

Cítíte, jak potřebná byla ta cesta samotou s pohledem upřeným k hvězdě? Krok za krokem a blíž a blíž, kdy člověk odkládá přítěž svých vin a slabostí. Vraťme se k Adventnímu zamyšlení z první ZDISLAVY a bystriny slz přinesou jasný pohled.

„Mír ovane mne, jak by z chléva, v němž vůl a oslík klímají, světýlka stříknou zprava, zleva, noc modrá vzlykne šalmají, tu budu blízko již. Ach, jsem tak blízko již, snad pastýři mne poznají.“

Náš básník došel k cíli. Dobře prožil adventní sebepoznávání, prošel bystrinou slz nad svými slabostmi a teď už se vmísil mezi pastýře, kteří upozornění andělskými hlasy štědrovečerní noci míří k jeslím betlémského chléva.

Josef Helikar

Nějak se mezi lidmi rozrostlo sobectví, lakota, závist a myslím si, že by neškodilo, kdyby takový Štědrý den byl každý měsíc. Takový den, který v nás burcuje toho člověka pravého, tvora, který dovede kus svého já obětovat pro bližního.

J. Tomeček, Doteky ticha

Farnost se představuje

Farnost Všech svatých v Litoměřicích

V minulém čísle našeho diecézního časopisu ZDISLAVA se představila Dómská farnost sv. Štěpána v Litoměřicích.

A dnes Vám představujeme druhou litoměřickou farnost - farnost Všech svatých, která zahrnuje celé město kromě několika domů v okolí katedrály.

Kostel

Středem naší farnosti je děkanský kostel Všech svatých. První zmínka o něm je z 12. 1235. Před deseti lety jsme oslavili 750. výročí kostela s panem kardinálem Františkem Tomáškem. Z původního gotického kostela stojícího tehdy v městských hradbách je zachována část zdiva. Postupem doby byl kostel různě opravo-

ván, ale r. 1686 zčásti vyhořel. I proto byl v letech 1718 - 1719 zbarokizován Mistrem Octavianem Broggiem. Nejvzácnější památkou v kostele je deskový obraz Krista v Getsemanské zahradě od Litoměřického Mistra po r. 1500. Obraz byl dříve součástí hlavního oltáře. Ostatní obrazy z tohoto oltáře jsou umístěny v nově otevřeném diecézním muzeu. Zvláštností kostela je trojitá renezanční stanová střecha, která pochází z r. 1570.

Je třeba připomenout věž kostela z r. 1341, která byla důležitou součástí městského opevnění. Ve věži kostela visí čtyři zvony. Mezi nimi je vzácný zvon, který nese jméno hlavního patrona našeho národa, sv. Václava. Pochází z roku 1510 a váží přes 8 tun.

Co k nám patří?

K farnosti patří dominikánský kostel sv. Jakuba, kapucínský kostel sv. Ludmily, filiální kostely sv. Vojtěcha a sv. Martina v Mlékojedech, kaple sv. Františka z Assisi v Prosmkách, kaple Nejsv. Srdce Ježíšova a kaple sv. Jana Křtitele - obě v Kamýku.

Do našeho farního obvodu jsou připojeny: Žitenice, Třebušín, Touchořiny, Proboštov a Homole.

Jako v každé farnosti ve městě i v naší jsou děti, mládež, rodiny, starší i nemocní. Možno říci, že většina z nich se sdružuje do společenství. V tomto směru pomáhá teologický konvikt a sestry Zdislávky. O výuku náboženství pečují katecheté.

Charita pomáhá

Ve farnosti pracuje Farní charita, která pomáhá organizovat farní poutě do našich okolních farností. Rovněž se farnost živě účastní poutí pořádaných na místa spojená s našimi svěťci v rámci Desetiletí duchovní obnovy našeho národa. Snažíme se pomáhat různými sbírkami těm nejpotřebnějším, jako jsou týrané děti, hluchoslepi apod.

Díky Bohu může být sloužena mše sv. v penziónu pro nemocné. O doprovod při liturgickém zpěvu při bohoslužbách pečuje náš varhaník a pod jeho vedením zpívá při liturgii malá schola. Je třeba také říci, že

P. Karel Havelka

v naší farnosti obětavě přislужují u oltáře větší i menší ministranti.

Nutno připomenout radostnou skutečnost, že se do našeho farního společenství zapojilo v posledních letech několik nových křesťanů.

V Litoměřicích máme teologický konvikt, který je roční přípravou abiturientů na studium teologie. V naší farnosti působí Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje a Sekulární institut Dílo blažené Zdislavy, které sídlí v bývalém dominikánském klášteře, nyní v charitním domově Zdislava, který vznikl v roce svatořečení Paní Zdislavy. Pečuje se v něm o nemocné.

Zavítáte-li některou neděli do našeho děkanského kostela, pak v den Páně máme bohoslužby v 8,30 a 11,00 hodin.

P. Karel Havelka

Kostel Všech svatých v Litoměřicích

Orelská jednota v Chomutově

Rozhovor s jejím starostou ing. Vítem Šobáněm

Základní informaci o historii a současné činnosti Orla jsme přinesli v minulém čísle ZDISLAVY. Přestože se činnost této organizace čile rozvíjí, ví se o ní, zvláště v naší diecézi, jen velmi málo. O rozhovor jsme proto požádali osobu nanejvýš kompetentní, starostu orelské jednoty v Chomutově, ing. Víta Šobáně.

Pane starosto, v myslích většiny lidí je Orel spjat s reminiscencí na meziválečné období spojené s tzv. spolkovým katolicismem. Jaké místo může tato organizace zaujímat v dnešní zánětlivé době?

Nemyslím si, že by situace tehdejší a dnešní byla natolik odlišná. Naopak jsem přesvědčen, že lze vyzkoušet mnohé paralely. Mám na mysli především jakýsi protikřesťanský, a speciálně protikatolický duch, který se sice dnes již neprojevuje v tak extrémní formě jako v době po vzniku republiky (viz např. stržení

Mariánského sloupu), ale spíše je dnes ve znamení sporu o základní lidské hodnoty. Čelit konzumnímu způsobu života se dnes stává velkou nutností. A snad právě v tom bych spatřoval dnešní náplň činnosti organizací, jako je právě Orel - ve zdůrazňování křesťanských hodnot a jejich významu pro život člověka v dnešním světě.

Orel je však často chápán jako výlučně katolická organizace. Do jaké míry je to aktuální vzhledem k dnešním ekumenickým snahám?

Výlučně katolické pojetí Orla odpovídalo potřebám doby jeho vzniku. I když tato původní orientace je mi osobně velice blízká a má rozhodně i dnešní době co říci, přesto považuji za vhodné, aby se tato organizace otevřela ekumenickému duchu, tak jak to ostatně vyplývá z dnešních stanov, kde je Orel jasně definován jako křesťanská tělovýchovná organizace.

Znamená to tedy, že Orel je čistě sportovně zaměřenou organizací?

Nikoliv! Jak již opět vyplývá ze statutu Orla, přívlastek „křesťanský“ je uveden na prvním místě před „tělovýchovný“. V tom spatřuji podstatný rozdíl od organizací zaměřujících se výlučně na rozvoj tělovýchovy a sportu.

Co je tedy programovou náplň činnosti Orla?

Kromě již zmíněné činnosti tělovýchovné je

to především činnost kulturně - výchovná a duchovní, neboť naše aktivity jsou vedeny myšlenkou, že tělesná výchova musí sloužit nejen tělu samotnému, ale - a to především - duši člověka. Proto usilujeme o to, aby při všech orelských akcích byl patrný duchovní podtext.

Mohl byste uvést příklady, jak se toto „orelské krédo“ konkrétně projevuje v činnosti chomutovské jednoty?

Samozřejmě! Jednou z organizačně nejnáročnějších akcí pořádaných naší jednotou jsou již tradiční prázdninové tábory

v přírodě pod stany. Při nich klademe velký důraz na duchovní stránku, která se velmi výrazným způsobem projevuje v denním řádu tábora, kde má své nezastupitelné místo společná modlitba. Ze zkušeností víme, že nezapomenutelným dojmem pro účastníky táborů působí společné slavení eucharistické oběti v tomto prostředí. Nedílnou součástí tábora jsou i výlety s kulturně-výchovnou náplní, například návštěvy místních křesťanských pamětihodností (poutní místa, kláštery apod.).

Za nedílnou součást naší činnosti považují aktivní účast na bohoslužbách, ať už v podobě služby ministrantské a její systematické přípravy nebo nácvikem zpěvů k bohoslužbám. Zde bych rád vyslovil velké díky bratru dr. Kozlovskému z Brna, který s námi právě v této oblasti velmi aktivně spolupracuje.

Vždy jsem se domníval, že členská základna Orla je složena převážně z lidí staršího věku. Z toho, co jste řekl, však mám dojem, že v Chomutově je tomu trochu jinak.

Obávám se, že nemám dosti potřebných informací, abych mohl posoudit věkový průměr členské základny v jiných jednotách. Snad je to i tím, že kontakty mezi těmito jednotami se dodnes nedostaly na potřebnou úroveň. Pravdou ovšem je, že naše jednota je tvořena převážně dětmi a mládeží ve věku od 5 do 25 let, což z hlediska perspektivy naší činnosti vidím jako velké pozitivum.

Zaslechl jsem něco o „orelském hnízdě“ v Boči?

Ano, v tomto malebném zákoutí údolí Ohře se nám podařilo zásluhou našeho otce vikáře získat objekt tamější farní budovy, který využíváme ke vzájemnému setkávání i s mládeží okolních farností. Zdejší okolí skýtá nepřehledné množství možností výletů a toulek přírodou, nedaleký Klínovec (nejvyšší hora a lyžařské centrum Krušných hor) pak přímo nabízí aktivní provozování zimních sportů. Bohužel před nedávkem nám bočská fara vyhořela. Provedli jsme zatím alespoň prozatímní zastřešení a nyní hledáme finanční zdroje pro její obnovu.

Kdybyste měl vyslovit přání ohledně činnosti Orla v blízké budoucnosti, co byste považoval za nejpotřebnější?

Odpovím teď spíše jako otec rodiny, protože právě z tohoto pohledu vidím funkci Orla jako jednu z možností všestranné výchovy mladé generace v dnešní rozporuplné době, s důrazem na duchovní vedení v prostředí mimo přímý vliv rodiny.

Dnešní mladý člověk není schopen správně vybrat z toho, co mu tato doba nabízí, čím se mu přímo podbízí. Kéž by v tomto duchu Orel působil v co nejširším měřítku, a to jak v naší farnosti, tak v celém světě.

Za rozhovor děkuje

Bc. Petr Kolář

Skrytý život v Nazaretě

Maria Panno,
Maria Matko, Maria ženo a naše Paní -
tolik let jsi žila skrytým životem v Nazaretě - v rodině,
- v domácnosti,
- ve všední práci,
- v chudobě a v ústraní
- nikým nepovšimnuta, prostý, obyčejný člověk, obyčejná žena, manželka tesaře Josefa - navenek ses nijak nelišila od druhých ...

Ale žila jsi s Ježíšem,
denně jsi byla s Ježíšem,
pořád jsi byla s Ježíšem ...
Když byl ještě malé dítě, tys ho krmila,
tys ho umývala, oblékala,
tys ho učila mluvit,
tys ho s Josefem učila pracovat,
modlila ses s ním ...

A Ježíš vedle tebe rostl a sílil,
byl plný moudrosti
a spočívala na něm zvláštní Boží přízeň ...
A když dospěl, tvůj skrytý život pokračoval v jeho skrytém životě ...

On tesařil a vydělával na všechny - i na tebe,
mluvila jsi s ním,
slyšela jsi to, co říkal,
žila jsi s ním pod jednou střechou,
společně jste jedli u jednoho stolu,
společně jste se modlili k Otci v nebi ...

Blahoslavená jsi, Panno Maria,
že ti Pán učinil tak veliké věci ...
Blahoslavená jsi, Matko Boží,
duchovní dcero svého Syna -
sám Boží Syn tě duchovně vedl ...
a ty jsi v jeho blízkosti
rostla a prospívala ve skryté svatosti ...

Ať se učíme od tebe, Maria, která jsi žila v Nazaretě -
ať se u tebe učíme tichému mlčení ...
ať tě více poznáváme, Maria,
která jsi žila každý všední den
v nenápadnosti a pokorné skrytosti,
v službě a v práci pro druhé ..

Ať žijeme s tebou, Maria, životem v blízkosti tvého Syna -
s Ním a vedle Něho -
denně s Ježíšem ...
stále s Ježíšem ...

Ať jsme poznamenaní životem v blízkosti Božího Syna,
abychom každý den rostli
v lásce adobru,
v mlčení a modlitbě ...
jako ty - MARIA!

(podle Ch. Foucaulda)

„Aby všichni jedno byli ...“

(k Týdnu modliteb za sjednocení křesťanů, 18. - 25. ledna)

Životní zkušeností roste poznání, že největším bohatstvím, dobrem člověka je samotný život. Jelikož dobro se musí sdílet, mají lidé touhu vypovědět - sdílet - svůj život druhým a i přijmout život druhého za svůj vlastní, neboli žít v jednotě s druhými. Protože život nadpřirozený, život milosti je mnohem větší hodnotou než život jen přirozený, přejeme si intenzivněji a občas velmi bolestně sdílet a prožívat s druhými v radosti totéž poznání Ježíše Krista. Pravý ekumenismus nemá za cíl pouhou toleranci, vyjádřenou frází „jednota v mnohosti názorů“, ale směřuje k témuž poznání Krista a k témuž uznání Církve - tajemného Těla Kristova, v němž nám sám Ježíš sděluje svůj život ve vzájemném společenství, v modlitbě a ve svátostech.

O Vánocích se radujeme se všemi křesťany na celém světě z narození Krista, a přece nás aspoň občas zabolí, že neexistuje pouze jediné společenství věřících, pouze jedna církev. „Cožpak je Kristus rozdělen?“ (1 Kor 1, 13).

Taková bolest podnítila i arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana, aby budoval Velehrad jako místo sjednocení křesťanského Západu a Východu. Ve velehradské bazilice Panny Marie a svatých Cyrila a Metoděje se uctívá originál obrazu Panny Marie, Matky křesťanské jednoty. Právě o jejím svátku začíná týden modliteb za sjednocení všech křesťanů.

„Zakopaný pes“ všech bludů a rozkolů spočívá v nauce o Církvi. Je třeba si přiznat, že katolické pojetí hierarchické církve je v dnešní „demokratické“ době nemoderní. Nejen protestantský křesťan, ale i leckterý katolík by rád chápal církev jako měnitelnou formu organizace víry a náboženského života, která se pokud možno pružně přizpůsobuje momentálním požadavkům. Víra by pak vycházela z individuálního názoru, z intelektuální činnosti, z poznatků odborníků.

Chceme-li však připustit Kristovo ustanovení, vyznáváme podle 2. vatikánského koncilu, že *jediná Kristova církev je ta, kterou po svém zmrtvýchvstání náš Spasitel odevzdal Petrovi jako pastýři,*

jemu a ostatním apoštolům ji svěřil, aby ji šířili a řídili. Tato církev, ustavená a uspořádaná na zemi jako společnost, se uskutečňuje v katolické církvi a je řízena Petrovým nástupcem a biskupy ve společenství s ním“ (LG 8).

Koncilový dokument o ekumenismu sice připouští, že některé prvky posvěcení a pravdy mohou existovat mimo viditelné hranice katolické církve: psané Boží slovo, život milosti, víra, naděje a láska i jiné vnitřní dary Ducha svatého a viditelné prvky (UR 3). Kristův duch používá těchto církví a církevních společenství jako nástrojů spásy, ovšem jejich účinnost pochází z té plnosti milosti a pravdy, kterou Kristus dal katolické církvi (srv. Katechismus, 819). Všechna tato dobra pocházejí od Krista a vedou k němu a „vybízejí ke katolické jednotě“ (LG 8).

Dekret 2. vatikánského koncilu o ekumenismu také objasňuje, že jediné prostřednictvím katolické církve, která je „všeobecným nástrojem spásy“, je dosažitelná plnost všech prostředků spásy. Věříme totiž, že jediné apoštolskému sboru, jemuž stojí v čele Petr, svěřil Pán všechno bohatství Nového Zákona, aby ustavil jedno Kristovo Tělo na zemi, k němuž se musí plně přivtělit všichni, kdo už patří nějakým způsobem k Božímu lidu (UR 3).

Z výše uvedených odstavců též plyne, že termín „církev“ se ve vlastním smyslu vztahuje jen na katolickou církev. Tradice zná i množné číslo - „církve“, ovšem tím se nikdy neměly na mysli skupiny jinověrců, nýbrž místní církve, totiž diecéze. Z raných dob křesťanství čteme např. o korintské církvi, antiošské církvi. V Čechách tedy existuje církev pražská, litoměřická, královéhradecká. Z hlediska pravověrnosti však titul „církve“ už nepřísluší např. církvi bratrské, církvi československé husitské, atd.

Katechismus uvádí, že k rozštěpením, která zraňují jednotu Kristova Těla (totiž bludařství /hereze/, odpad /apostaze/ a rozkol /schizma/) nedochází bez hříchu lidí:

„Kde je hřích, tam je rozrůzněnost, tam jsou schizmata, tam jsou bludy, tam jsou spory. Kde však vládne ctnost, tam je jednota, tam je vzájemnost, jež působí, že všichni věřící jsou jedno srdce a jedna duše“ (Origenes).

Kajícností, pokorným vzájemným uznáním viny se dosáhne potřebné čistoty srdce, abychom byli otevřeni Boží milosti a pravdě. Obrácení srdce a svatost života spolu se soukromými i veřejnými modlitbami za jednotu křesťanů je třeba považovat za duši celého ekumenického hnutí (UR 8).

Jsou však lidé, kteří tvrdí, že ekumenismus v posledních letech probíhá často jakoby jednosměrně. Množí se omluvy a prosby o odpuštění ze strany katolíků, na straně protestantské se však často ozývá stále nové potvrzování vlastních pozic. Sám kardinál Ratzinger připouští, že „určitý postoj pokoncilního katolického ekumenismu byl snad poznamenán jistým masochismem, jakousi poněkud perverzní potřebou vyhlášovat se zodpovědnými za všechny katastrofy minulosti.“

Nám však může být vzorem Svatý otec Jan Pavel II., který při svatořečení Jana Sarkandra nejen požádal za odpuštění chyb katolíků, ale sám jako nejvyšší pastýř katolické církve odpuštění také udělil všem provinilcům z nekatolické strany.

Katechismus nastiňuje řešení těmito slovy:

Jednotu Kristus udělil své církvi od počátku. Věříme, že „trvá neztratitelně v katolické církvi a doufáme, že bude stále více vzrůstat až do konce věků“. Kristus vždy dává své církvi dar jednoty, ale církev se za ni musí stále modlit a usilovně ji chránit, posilovat a zdokonalovat, aby byla takovou, jakou po ní chce Kristus.

Sám Ježíš v hodině svého utrpení dává církvi příklad modlitby a nepřestává prosit Otce za jednotu svých učedníků: „Ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal“ (Jan 17, 21)

(Zkratky LG - Lumen gentium, věroučná konstituce 2. vat. koncilu o církvi; UR - Unitatis redintegratio, dekret koncilu o ekumenismu.)

Ejhle, chaso naše katolická

Tak tu máme zase Nový rok a nový rok, což je informace, která má pro každého z nás jistě cenu zlata. Nebudeme se ale zabývat silvestrovskou kocovinou, předsevzetími ani chmurnými vyhlídkami naší jinak skvěle prosperující ekonomiky. Na rozdíl od všeobecného juchání a připíjení na zdraví obraťme pozornost jinam.

Již delší dobu se mi vybavuje v myslí ona burleskní scéna ze staršího českého filmu „Limonádový Joe“: Do baru, naplněného kouřem a hordou westmanů, vstoupí Ona, kladná hrdinka, provázená svým staříčkým šlechtným otcem, aby v doupěti neřesti nabízela ožralým cowboyům doušek osvěžující Kolalokovy limonády. Účinek tohoto entré je děsivý. Oba ušlechtilí a pro dobro planoucí zachránci - amatéři jsou děsivým způsobem zhanobeni, a to k obecnému gaudiu přítomných, jakož profitujícího barmana. Potud scéna.

Když se tak dívám kolem sebe a pozoruji život tzv. malého českého člověka, zvláště pak na našem „divokém západě“ v litoměřické diecézi, nemohu se zbavit dojmu, že mi ta scéna něco připomíná. Připomíná mi, že ty naše drobné a často marné pokusy ukázat nevěřícím lidem kolem sebe pravdu naší víry a význam křesťanství pro celou naši pospolitost, často až příliš připomínají vychvalování limonády uprostřed baru na divokém Západě.

V ovzduší nenadálých změn, které provázejí náš život na každém kroku, nám hrozí jedno velké nebezpečí. Hrozí nám zrádná a pohodlná cesta obvyklých frází, zaběhlých schémat a zaklínacích formulí, které mají za úkol vysvětlit pokud možno vše a ihned.

Má-li proto v dnešní době naše Zdislava nějaký smysl, pak jej vidím v tom, že měla naplňovat mezery v našem obecném rozhledu a usměrňovat nás v orientaci v tom chaosu, kterému se říká - zase pěkně frázovitě - spleť otázek naší doby. Je možné, že v tomto hledání a tápání budeme dělat chyby, ale indiánské přísloví, které říká, že když nevíš, co dělat, nedělej nic, tady neplatí.

Naši vydavatelé se pustili do nesmírně těžkého úkolu - založit a udržet při životě křesťanský časopis, a to v lokalitě, pro kterou dávný kronikář použil název „locus vastus et horribilis“ (tedy místo pusté a hrůzoplňné). Jejich zásluha je o to větší, že jestli nám

katolíkům dnes něco obzvlášť chybí, pak jsou to především informace, informace, informace ...

Je zbytečné dělat si iluze, že v tom novém roce šestadevadesátém nám půjde všechno hladce a dobře. Naopak. Musíme počítat s tím, že nás bude stále méně, že nám spadne na hlavu dalších pár kostelů, že nám osíří zase několik dalších far a že nejzajímavější statistika z církevního života bude přehled vykradených kostelů a kaplí. V restitucích zase nic nedostaneme a všichni se nás budou snažit oškubat.

A tak, abychom se v té věřavě při budování rozvinuté - tentokrát tržní - společnosti neztratili jako onen vetčný kmet ve zmíněném filmu, mohli bychom připomenout něco, co už bylo dávno objeveno a na co se trochu zapomíná - čtyři hlavní křesťanské ctnosti.

Přejme si tedy především prozíravost, abychom dokázali rozlišovat mezi zdravou zásadovostí, která je nutná, a mezi fundamentalismem, který je bláhový. Přejme si statečnost, abychom dokázali zachovávat vlastní identitu, která je potřebná, nenořili se do bezbřehé tolerance, která je zbloudilá. Přejme si mírnost, abychom si dokázali uchovat zdravou kritičnost, která vede ke zdokonalování, a nezaměnili ji za hašteřivost, která ochromuje. Přejme si spravedlnost, která dokáže uchránit přístupnost, schopnost komunikace s vnějším světem - a potlačení zlostnatělosti, která nikam nevede.

Je to těžké - asi dokonce víc, než jsme si schopni vůbec představit. Ale je to podmínka vskutku základní, ona conditio, sine qua non!

Tak tedy, dej to nebeský Pán!

Koutek katechetů

Tříkrát nezapřeli

Lucka, Hedvika a Pavlík. Jsou to „ještě děti“ a přesto jejich vystoupení je příkladem. Příběh je prostý.

Ve druhé třídě jedné mladoboleslavské školy položila paní učitelka dětem otázku: „Jak probíhá váš den?“ Odvážná Lucka popisovala svůj den včetně ranní i večerní modlitby ... „a odpoledne jdu na náboženství“. Sklidila trochu posměchu od dětí, ale slyšela též otázku: „Co tam děláš?“ „Učím se poznávat Pána Boha, zpíváme, kreslíme si obrázky.“ Podobně statečně se zachoval i její spolužák Pavlík.

Musím na něho ještě prozradit, že tento chlapec nosil celý rok ve své hlavě myšlenku poslat dětem do Jugoslávie zase hračky. Loňského roku při první vánoční mši svaté odpoledne na Štědrý den nesly děti v obětním průvodu hračky pro neznámé, válkou trpící děti. Tento malý, tichý chlapec mi již před měsícem položil otázku: „Pošleme zase hračky do Jugoslávie?“ Ano, i letos ponese tyto obětní dary.

Po náboženství chodíme zpravidla k nám. Dřív než se děti rozjedou městskou dopravou domů, napájí se u nás, hrají si nebo čtou „Nezbedu“ a „Broučka“. Ten „Brouček“ zavinil toto mé vyprávění. V jeho třetím čísle jsme s dětmi při náboženství luštili třetí úkol. Poznat Samsona a lvíče, které podle vyprávění Knihy soudců Samson roztrhl.

Řekl jsem dětem: „Dnes nepotřebujeme ani tak sílu tělesnou, jako měl Samson. Dnes potřebujeme sílu duchovní.“ Po těchto slovech se zvedla ruka Lucky i Pavlíka. Protože děvčata mají v naší partě přednost, první slovo dostala Lucka. Pak vyprávěla ten prostý všední příběh.

Když jsme po náboženství vcházeli do dveří našeho paneláku, čekala na Hedviku bezelstná otázka o mnoho let staršího děvčete: „Hedviko, kde jsi byla?“ „Na náboženství,“ odpověděla.

V pondělí 4.12.1995 děti z naší skupiny tříkrát nezapřely.

František Němeček

Tma sadla na měkký sníh a zakryla svým lehkým závojem malou horskou dědinku. Slabá světélka, která se horko těžko vykrádala přes malé obloučky chalup do tmavých uliček, vypadala jako zlaté hvězdičky na závoji tmy.

Pozdní chodci vklouzali z ulic do dvorů a odtud do teplých světnic. Všude se rozhostilo posvátné ticho Štědrého večera ... V uličkách vymřel život a namísto toho se v celé své živosti rozproudil v teplých, útulných světnicích. Tam bylo krásně, veselo ... Vždyť do nich dnes přišel Ježíšek se vším kouzlem svého narození.

Děti se zářícími očky hledí na trpytící se stromečky a malými ručkami se dotýkají nových ozdobiček nebo hraček. Starší radostně vybalují dárky, které našli pod stromečkem a radostně si padnou do náručí. Všude, v každém domě, vládne pokoj, radost a veselost... Náhle odkudsi zazní radostný vánoční zpěv. Mohutní, množí se ... Probíjí se přes dřevěné stěny malých domečků a rozběhne se dědinou, která po chvilce zpívá celá: Narodil se Kristus Pán, radujme se.

Tento zpěv se dostal i přes mohutné stěny staré školy, která jakoby odpočívala uprostřed dědiny. V ní, v malé místnůstce, u štědrovečerního stolu sedí mladá žena, učitelka. Je sama. Ruky má sepnuté k modlitbě a smutným zrakem hledí na vánoční stromeček, na kterém hoří bílé svíčky ... Při prvních zvucích písně zbystří sluch. Zaposlouchá se ... Zrak se jí jasně a rty mimovolně šeptají: „Narodil se Kristus Pán, radujme se ...“

„Ne, já se nemám s kým radovat, jsem sama, sama ...“, zavzdychá mladá učitelka, přitiskne dlaně na pálicí oči a snaží se zamáčknout slzu opuštěnosti. Jak úplně jinak si představovala tyto svátky! Radostnější. Tak radostné, jaké byly dny před nimi. To bylo práce! Musela se starat, aby Ježíšek donesl každému žáčkovi něco. Chodit sem - tam. Prosit, šít, čistit, zdobit, balit. Po večerech se vkrádat do

domů, tisknout balíčky do udřených dlaní maminek a pošeptat: „To je od Ježíška Martínkovi ...“ Jaké to bylo všechno pěkné a dnes, když to má být nejkrásnější, jak je smutno ... Slza sklouzla mezi prsty na bílý ubrus. Mladá učitelka se lekla svých slz. Zakrývá je svými dlaněmi. „Bože, proč pláču, vždyť je to nevděčnost, plakat dnes, když se všichni máme radovat. A kvůli čemu pláču? Že jsem zůstala sama, že si na mě nikdo nevzpomněl, nikdo nepřišel? Možná ještě přijdou...“ Venku bylo slyšet kroky, blížily se ... Mladé učitelce radostí zabušilo srdce, napjatě čekala, že i jí někdo zazpívá, ale kroky zanikly, zůstalo ticho. Smutek zase usedl na její duši. „Co mám za všechnu námahu, starostlivost? Ani troškuk

Štědrý večer

M. H. Smrečianska (1940)

porozumění, vděčnosti.“ Co máš za odměnu? Chceš to vědět? Ptá se jí jakýsi neznámý hlas a hned na to jasně slyší: „Tvoji odměnou ať je štěstí tvých žáků.“ Mladá učitelka se zamyslí a v duchu chodí po všech domech, ve kterých bydlí její děti. Dnes jsou všechny šťastné. Vidí, jak otvírají balíky od Ježíška, očka se jim smějí a radostným hlasem volají:

„Dívej, co mi Ježíšek přinesl, nezapomněl na mě.“ Mladé učitelce usychá slza a úsměv sedá na její rty. Smutek se ztrácí z její duše a na jeho místo přichází radost, uspokojení, které člověk pocítí vždy, když si uvědomí, že někomu prokázal dobro. Vstává a blíží se ke svému vánočnímu stromečku a u něj si i ona zazpívá tichým sice, ale blahem naplněným hlasem: Narodil se Kristus Pán, radujme se ...

Blíží se půlnoc. Mladá učitelka se chystá na půlnoční, když tu náhle zaslechne dupot malých nožiček a hned na to jasné hlásky začaly zpívat. Zachvátí ji radost. Přece nezapomněly, přišly moje malé dětičky, šeptá si blaženě a běží otevřít dveře. Dovnitř se nahrne chumel dětí. Míša je tu v nové čepici, Martínek v nových botičkách, Matěj má nové kalhoty. Tváře jim září radostí a všechny naráz volají: „Paní učitelko, přejeme vám šťastné a radostné svátky!“ Hned na to začnou ukazovat, co jim Ježíšek donesl. Učitelka vděčně poslouchá tento milý mumraj a štědře plní kapsy malých koledníků různými dobrotami. „Paní učitelko, a co donesl Ježíšek vám?“ ptají se děti zvědavě. „Stromeček, nevidíte,“ odpoví učitelka s úsměvem. „Jen?“ prohodí Jenda nespokojeně. „To vám měl donést víc.“ „A proč?“ už se smíchem se ptá učitelka malých mudrlantů. „Protože jste hodná,“ volají už všichni. „Opravu, ano,“ potvrzuje Jenda „a když vám Ježíšek zapomněl přinést dárek, já vám dám tuhle pišťalku“ a podává učitelce pišťaličku. „A já vám dám novou násadku na pero ... já čokoládu,“ volají děti přes sebe. Učitelce vstupují do očí slzy radosti a dojetí. Sklání se k dětem a hladí jejich milé hlavičky.

V kostele tiše kleká před oltář a šeptá: „Dobré je pracovat pro dětskou radost, dobré je žít a obětovat se jim, protože jsou hodné a vděčné. Ježíšku maličký, slibuji ti, že všechny své schopnosti a celý život věnuji dětem, který jsi i ty tak velmi miloval...“ Potom radostně, tak radostně jako ještě nikdy, zazpívá i ona: „Narodil se Kristus Pán, radujme se.“

